

Joan Solé i Bordes

RAFAEL ZABALETA 101 ANYS, UNA EXPOSICIÓ DE PEGA.

El 2007 es va escaure el centenari del naixement del pintor Rafael Zabaleta Fuentes a la població de Quesada, a Jaén. El passat 2008, amb un any d'endarreriment, es va inaugurar una mostra antològica de la seva obra amb la denominació "101 Zabaleta. I Centenario Rafael Zabaleta", inaugurada al Museo de Jaén el 21 de novembre del 2008, d'on va anar al Centro de Arte-Museo de Almería el 13 de febrer del 2009, d'allí al Caixa Fòrum de Barcelona l'1 d'abril, i, finalment, de l'1 de juny al 30 de juliol, també d'enguany, s'ha presentat a la Sala Conde Duque de Madrid. La iniciativa era de la Consejería de Cultura de la Junta de Andalucía i del Museo de Jaén, amb el patrocini de la Fundació "La Caixa".

El tema ens interessava especialment per les seves referències penedesenques. En concret, pel fet que amb posterioritat a la Guerra Civil l'amistat del pintor amb Eugeni d'Ors, que l'admirava profundament i el considerava un dels grans artistes del segle, va fer possible que el 1944 presentés a Vilafranca vint-i-cinc dibuixos dels seus "Sueños de Quesada", de temàtica surrealista, en una exposició al vestíbul del Casal organitzada per la revista vilafranquina *Verde y Azul* que capitanejava Antoni Sabaté Mill, i que va comptar amb una conferència de presentació a càrrec d'Eugeni d'Ors. D'aquesta feta Zabaleta va interessar especialment el pintor vilafranquí Pau Boada, que, en molts aspectes, en rebria una influència remarcable.

D'aquí que aprofitéssim l'estada de la mostra a Barcelona per intentar conèixer directament una perspectiva àmplia de les diverses etapes de l'obra de Zabaleta i intentar establir alguns paràmetres de relació per entendre la seva

influència sobre l'obra del nostre Pau Boada. Va resultar, però, que l'exposició era de pega, és a dir, de per riure. Obviarem que es va situar en un espai secundari en el conjunt del Caixa Fòrum i que la notable aglomeració de l'obra, en una única sala, no facilitava el goig de la seva observació, però el cert és que la brevetat de la mostra ens va fer pensar en un creador de producció reduïda.

En realitat, l'observació detallada del catàleg de l'exposició ens va remarcar el caire reduït de la que era l'exposició del centenari, menys d'un centenar d'obres per a resumir més de tres dècades de treball creatiu, que no vol dir altra cosa que un centenari preparat a corre-cuita, sense el caire ampli i específic que indubtablement mereixeria. Però, a més, la mostra va venir incompleta a Barcelona i, sense avís previ i qui sap amb quin criteri de selecció, sols vam tenir al nostre abast una trentena d'obres, és a dir, una mínima part del que es podia veure en el catàleg. Sense entendre-hi i sols amb el bon criteri d'espectadors de l'art, diríem que Zabaleta es mereixia molt més que una exposició de compromís I, a casa nostra, coixa. Una oportunitat perduda, hauríem de continuar esperant.

Gener Aymamí i Domingo

NOTÍCIES ANTIGUES A L'ABAST DE TOTHOM

Des de fa uns mesos l'hemeroteca del diari *La Vanguardia* es pot consultar per internet. Només cal accedir a l'apartat Hemeroteca, de la pàgina www.lavanguardia.es, i tenim al nostre abast tots els diaris des de l'1 de febrer de 1881, data en què s'edità el primer exemplar, fins a l'actualitat.